

«Відновлення справедливого миру і лідерство України»: Тетяна Бережна взяла участь у щорічній нараді керівників закордонних дипломатичних установ України

7.8.2026 - | Ministerstvo kultury ta informpolityky

Віцепрем'єр-міністерка України з гуманітарної політики України - Міністерка культури України Тетяна Бережна взяла участь у щорічній нараді керівників закордонних дипломатичних установ України «Відновлення миру і лідерство України».

Переглянути фото

Під час пленарної сесії «Культурна дипломатія» вона представила основні напрями міжнародної роботи у сфері культури та закликала дипломатичні установи посилювати присутність України на провідних культурних майданчиках світу.

«Культура — це основа нашої стійкості, простір формування ідентичності, інструмент протидії російським наративам і важлива складова міжнародної суб'єктності України. Культурна політика і культурна дипломатія є складовими безпеки держави. Наші міжнародні партнери мають бачити Україну як державу з глибокою історією, сильною сучасною культурою та власним голосом», — наголосила Тетяна Бережна.

Вона зазначила, що росія системно намагається привласнити українську історію, знищити культурну спадщину та нав'язати власну імперську версію минулого. Станом на кінець липня 2026 року внаслідок російської агресії пошкоджено або знищено 1990 об'єктів культурної спадщини та 2625 об'єктів культурної інфраструктури. Із них 562 зруйновані повністю.

Тетяна Бережна наголосила на важливості належної правової оцінки цих злочинів. У Верховній Раді України зареєстровано законопроект № 15331, який передбачає врахування культурної складової під час кваліфікації злочину геноциду.

Окрему увагу учасники приділили співпраці з ЮНЕСКО. Нині 46 українських об'єктів перебувають під посиленням захистом організації. Об'єкти всесвітньої спадщини у Києві, Львові та Одесі, а також «Стародавнє місто Херсонес Таврійський та його хора» внесені до Списку всесвітньої спадщини, що перебуває під загрозою. За словами очільниці Мінкульту, одним із пріоритетів дипломатичної роботи має стати перетворення міжнародної уваги до України на конкретні механізми захисту культурної спадщини та інституцій.

Тетяна Бережна також розповіла про роботу Українського фонду культурної спадщини. Він охоплює термінове реагування після російських атак, захист та евакуацію колекцій, облаштування сховищ, цифровізацію, консервацію і відновлення пам'яток.

До підтримки Фонду вже долучилися десять держав: Естонія, Нідерланди, Велика Британія, Данія, Іспанія, Польща, Люксембург, Греція, Сербія та Литва. Загалом вдалося мобілізувати 4,3

мільйона євро. Мета України — залучити 15 мільйонів євро до кінця 2026 року та перейти від разових внесків до стабільного щорічного фінансування.

Перший портфель Фонду охоплює п'ять напрямів. Серед них — відновлення Іванківського історико-краєзнавчого музею, пов'язаного зі спадщиною Марії Примаченко, Чернігівської обласної бібліотеки для юнацтва та музею Григорія Сковороди у Сковородинівці, а також облаштування безпечних сховищ, цифровізація колекцій і термінове реагування після російських атак. Першою інституцією, яка отримала підтримку Фонду, став Мистецький арсенал, пошкоджений унаслідок російської атаки 15 червня.

Спікерка відзначила роботу Альянсу культурної стійкості, до якого приєднався 31 учасник, а також ініціативи Team Europe, що об'єднує Європейську Комісію та 24 держави — члени Європейського Союзу. Ці формати допомагають координувати політичну підтримку, фінансові ресурси й міжнародну експертизу для захисту та відновлення української культури.

Під час виступу Тетяна Бережна навела приклад Сезону України у Франції «Le Voyage en Ukraine». Упродовж чотирьох місяців у 43 містах та 11 регіонах Франції відбулося близько 190 подій, реалізовано понад 70 культурних проєктів. Наразі Україна готує культурні сезони у Німеччині та Ірландії на 2027–2028 роки.

Важливим завданням залишається протидія спробам росії використовувати культуру для нормалізації агресії. Тетяна Бережна закликала дипломатів завчасно відстежувати міжнародні культурні події, інформувати організаторів про санкції та зв'язки російських діячів із державою-агресором, а також пропонувати сильну українську альтернативу — авторів, режисерів, кураторів, книжки, фільми, виставки та експертів.

«Наша мета — формувати міжнародний культурний порядок денний і посилювати присутність українського голосу. Культура дає світові відповідь на запитання, заради чого Україна бореться. Дипломатія допомагає перетворити цю відповідь на довіру, солідарність і конкретні рішення», — сказала Тетяна Бережна.

Вона також розповіла про програму «Тисячovesна», у межах якої держава інвестує 4 мільярди гривень у створення нового українського культурного продукту. На участь у програмі надійшло 2634 заявки, понад 180 експертів долучилися до оцінювання, а 1227 проєктів вийшли до етапу публічних пітчінгів. Наступним завданням стане міжнародне просування підтриманих фільмів, серіалів, музичних, театральних, анімаційних і мистецьких проєктів.

Окремим стратегічним напрямом визначено розвиток україністики. Конференція «Україна у світі» об'єднала понад 250 учасників із 38 країн. Її програма охопила понад 55 дискусій, присвячених українській мові, історії, культурі пам'яті, кримськотатарським студіям, сучасному мистецтву та деколонізації знань.

Для оперативної взаємодії Міністерство культури України започаткувало спільний комунікаційний майданчик із закордонними дипломатичними установами. Його координуватиме заступниця Міністра культури України **Тетяна Філевська**. Він дасть змогу обмінюватися інформацією про міжнародні ініціативи, партнерські пропозиції, нові можливості для представлення української культури та ризику, які потребують спільного реагування.

У пленарній сесії також взяла участь заступниця керівника Офісу Президента України **Олена Ковальська**.

«Україна вже здобула суб'єктність. Наступний важливий крок — позиціонувати нас не як

жертву, а як сильну країну з багатою культурою, історією, потужним мілтеком та Збройними силами. Для цього потрібно задіяти всі види soft power: культурну, релігійну, спортивну дипломатичну. У нас є культурний продукт, який ми зможемо запропонувати дипломатам для налагодження зв'язків та вирішення конкретних завдань у будь-якій країні світу», — зазначила вона.

Модерувала дискусію заступниця Міністра закордонних справ України **Мар'яна Беца**.

«В умовах повномасштабної агресії РФ проти нашої держави культурна дипломатія стала важливою складовою не лише зовнішньої політики України, але й національної безпеки держави. Пріоритетний напрям наших дипломатичних зусиль — забезпечувати присутність України у світі, розповідати про нашу історію та культурну ідентичність, а також забезпечувати, щоб культурна спадщина України була захищена, а українська культура за межами України була впізнаваною. Завдяки низці проєктів та ініціатив, насамперед підтримці ініціатив Першої леді України Олени Зеленської — «Глобальної коаліції українських студій», проєкту «Українська полиця» за кордоном, запуску україномовних аудіогідів, а також проведення виставок і концертів наших митців ми поширюємо український голос у світі. Це зміцнює міжнародну підтримку України та допомагає протидіяти спробам Росії привласнити нашу історію й культуру», — сказала вона.

Учасники обговорили координацію культурних ініціатив за кордоном, розвиток партнерств із міжнародними організаціями та культурними інституціями, підтримку українських проєктів і протидію російській дезінформації та пропаганді.

Окрему пленарну сесію присвятили українській ідентичності та сучасному міфотворенню. До дискусії долучилися представники наукової, експертної та культурної спільнот.

Перед початком пленарної програми керівники закордонних дипломатичних установ України відвідали Національний заповідник «Киево-Печерська лавра». У заході взяли участь заступниця Міністра культури України Тетяна Філевська, заступниця Міністра закордонних справ України Мар'яна Беца та генеральний директор заповідника Максим Остапенко. Учасники оглянули Трапезну палату і церкву та Успенський собор.

<https://mincult.gov.ua/news/vidnovlennya-spravedlyvogo-myru-i-liderstvo-ukrayiny-tetyana-berezhna-vzyala-uchast-u-shhorichnij-naradi-kerivnykiv-zakordonnyh-dyplomatychnyh-ustanov-ukrayiny>